

Peşəkar jurnalist, sədaqətli insan

Mirzə Əsgərov indi də xoş xatirələrlə anılır

Həyatda rəqəmlərin də düşər-düşməzi olur. Onun da ömür payına "məşhur" 37 rəqəmi düşüb. 22 il əvvəl qızıl payızın xəzəl çağında - oktyabr ayının 26-da dünyasını dəyişib. İti qələmi, kəsərli sözü və şirin xatirələrlə yaddaşlarda qalıb.

İstedadlı qələm sahibi, tələbək dostum Mirzə Əsgərov haqqında keçmiş zamanda danışmaq mənə xüsusilə ağırdır. Biz 1970-ci illərin qaynar tələbək həyatı, mətbuata sonsuz həvəs birləşdirmişdi. Demək olar ki, hər gün görüşürdük. O vaxt işlədiyim Bakı Dövlət Universitetinin çoxtirajlı qəzetinin redaksiyasında, tələbə yataqxanasında qayğılarımızı bölüşür, tələbək illərinin xoş günlərini yaşayırdıq.

Mirzə də mənim kimi kənd mühitində, zəhmətkeş bir ailədə böyümüşdü. Qədim Naxçıvanın Ordubad rayonunun Aşağı Aza kəndində dünyaya göz açmışdı. Atasını Qəhrəman kişi halal, əməkçi insan idi. Mirzə də uşaqlıqdan zəhmətə alışmışdı. Orta məktəbi bitirib təsərrüfatda işləmiş, ordu sıralarında xidmət etdikdən sonra Bakı Dövlət Universitetinə daxil olmuşdu.

Jurnalist peşəsinə böyük marağı, məhəbbəti vardı. Tələbə həyatı, ali məktəb yenilikləri barədə yazıları universitet qəzetində, "Azərbaycan gəncləri", "Sovet kəndi" və digər qəzetlərdə müntəzəm çap olunurdu. İmzası oxuculara yaxşı tanış idi. Mirzə artıq III kursda oxuyarkən universitetin çoxtirajlı qəzetində ədəbi işçi vəzifəsində çalışırdı.

Azərbaycan Dövlət Universitetini (indiki BDU), Bakı Sosial İdarəetmə və Politologiya İnstitutunu (Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Dövlət İdarəçilik Akademiyası), Azərbaycan Jurnalistlər Birliyi nəzdində Jurnalist Sənətkarlığı İnstitutunu, Moskva şəhərində Mətbuat İşçiləri üçün Ümumittifaq İxtisasartırma Kursunu "Jurnalist sənətkarlığı" üzrə bitirmişdi.

1983-cü ildə Bakı Dərin Dəniz Özülləri zavodunun "Xəzər-Kaspi" qəzetinə baş redaktor təyin olundu. O illərdə də Bakının rayonlarında qəzet çıxırmırdı. Mirzənin peşəkarlığı, işgüzarlığı sayəsində "Xəzər-Kaspi" Qaradağ rayon qəzeti kimi tanınmış, böyük nüfuz qazanmışdı.

Mirzə 1987-ci ildən təyini Azərbaycanın (AZƏRTAC-red) baş redaktorudur. AZƏRTAC-ın Muğan bölgəsi, Naxçıvan Muxtar Respublikası üzrə xüsusi müxbiri olmuşdur.

Mirzə Əsgərovun jurnalist taleyi onda getirmişdi ki, Naxçıvanda xalqımızın böyük oğlu, dünyəşöhretli siyasətçi, milli mətbuatımızın himayədarı Heydər Əliyevin rəhbərliyi altında işləmiş, qədim yurdun informasiya blokadasından çıxarılmasında əsl fədakarlıq, qətiyyət və peşəkarlıq nümayiş etdirmişdir.

Əslində Heydər Əliyevin Naxçıvana qayıdışı təkcə Naxçıvanın deyil, Azərbaycanın xilas demək idi. Ulu öndər çox qısa vaxtda Naxçıvanda böyük tarixi qərarlara imza atdı. 1990-cı il noyabrın 17-də Naxçıvan Ali Məclisi Heydər Əliyevin sədrliyi ilə Muxtar Respublikanın adının dəyişdirilməsi, dövlət rəmzləri və dövlət hakimiyyəti orqanı haqqında çox mühüm qərarlar qəbul etdi. Azərbaycan Demokratik Respublikasının üçrəngli bayrağı Naxçıvan Muxtar Respublikasının dövlət bayrağı kimi qəbul olundu. Milli bayrağımız ilk dəfə 70 ildən sonra qədim Naxçıvanda əzəmətlə dalğalanmağa başladı.

Naxçıvanda baş verən inqilabi hadisələr, yeniliklər Azərbaycan rəhbərliyi tərəfindən qısqancılıqla qarşılanırdı. Heydər Əliyev haqqında qərəzli və sifarişli məqalələr yazılır, Muxtar Respublika ilə bağlı həqiqətlər ölkə daxilində və xaricdə məqsədli şəkildə gizlədilir. Azərbaycanın rəsmi qəzetləri, televiziya, radio və AZƏRTAC bu barədə susur, heç bir məlumat verilmirdi. Naxçıvan sözün əsl mənasında informasiya blokadasında yaşayırdı.

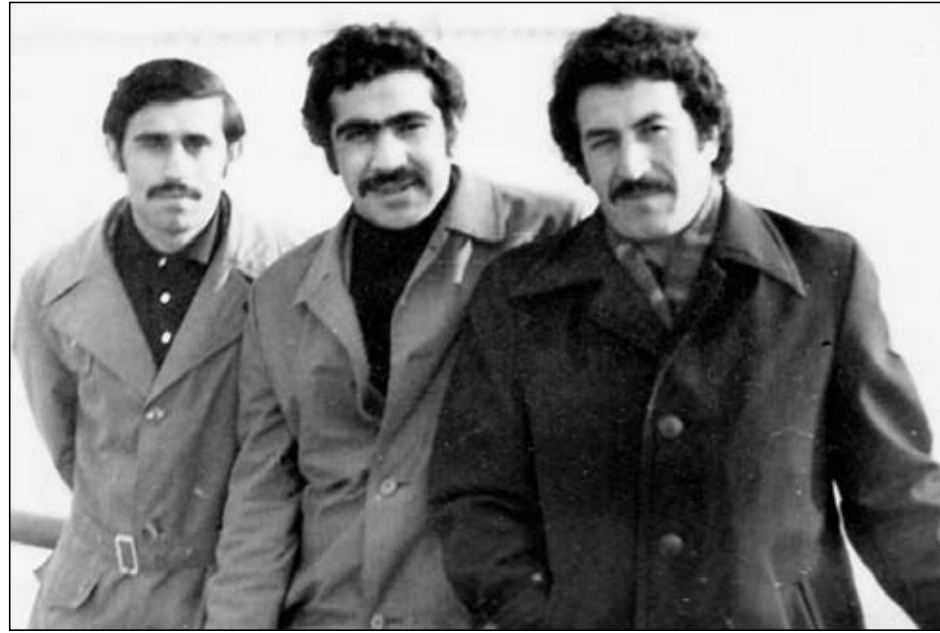
Mirzə Əsgərov belə çətin, mürəkkəb ictimai-siyasi şəraitdə AZƏRTAC-ın Naxçıvan müxbiri kimi fəaliyyət göstərirdi. Ümummilli

liderlə tez-tez görüşür, yaranmış problemlər barədə ona məlumat verir, məsləhətlər alır. Muxtar Respublikanı informasiya blokadasından çıxartmaq məqsədilə 1992-ci ildə ümummilli liderin təşəbbüsü və xeyir-duası ilə Mirzə Əsgərov "Real" informasiya agentliyini və "Naxçıvan" qəzetini təsis etdi.

1992-ci ilin oktyabr ayının 9-da "Naxçıvan" qəzeti Ulu öndərin qayğısı sayəsində işıq üzünə çıxdı. Qəzet qısa vaxtda geniş oxucu kütləsinin məhəbbətini qazanır və böyük tirajla çap olunur. Siyasi nankorlar, bədxahlar tərəfindən qəzetin Bakıdakı və Naxçıvandakı redaksiyalarına dəfələrlə hü-

Dünyasını dəyişdikdən sonra **Ümummilli lider Heydər Əliyev çıxışlarının birində onun haqqında demişdir**: "Bir gün mənim yanıma bir cavan oğlan gəldi. Mən ona görmək istədiyi işlərin çox çətin olduğunu dedim, amma o, öz işinin öhdəsindən layiqincə gəldi. Digər jurnalistlərə də Mirzə Əsgərov kimi əqidəli, peşəsinə sədaqətli, qələmini uca tutmağı tövsiyə edərdim. Allah rəhmət eləsin!"

Bakı Dövlət Universitetinin jurnalistika fakültəsinin baş müəllimi **Ağamusa Zeynalov** Mirzənin cəsəti, peşəkarlığı barədə söhbət açır:

cumlar olur. Baş redaktor Mirzə Əsgərovun və yaradıcı kollektivin təqiblərə, təhqirlərə məruz qalmasına baxmayaraq, kollektiv çəkinmədən, qorxmadan öz işini görür.

Mirzə Əsgərovun Naxçıvandakı fəaliyyəti təkcə jurnalistika ilə məhdudlaşmırdı. O, Muxtar Respublikanın ictimai-siyasi həyatında da fəal iştirak edirdi. O, 1992-ci il oktyabr ayının 16-da Naxçıvan Ali Məclisinin sədri Heydər Əliyevə müraciət edərək onu hakimiyyət uğrunda mübarizəyə çağıraraq məşhur "91-lər"-dən biri idi.

Mirzə Əsgərov Yeni Azərbaycan Partiyasının ilk üzvlərindən biri və fəal təəssübkeşi kimi Muxtar Respublikanın rayonlarını, kəndlərini gəzir, partiyanın təsis yığıncaqlarının keçirilməsində, ilk təşkilatların yaradılmasında yaxından iştirak edirdi. Çoxlu təzyiqlərə baxmayaraq, yolundan, əqidəsindən dönmür, ulu öndərin tapşırıqlarını sədaqətlə, yüksək məsuliyyətlə icra edirdi.

O çətin, məşəqqətli günləri **oğlu Araz** belə xatırlayır:

- Evimizə tanımadığımız adamlardan çoxlu zənglər gəlirdi. Cəbhəçilər atama təzyiq göstərirdi, hədə-qorxu gəlirdi, hətta onu öldürəcəklərini deyirdilər. Dəfələrlə iş yerinə - "Naxçıvan" qəzetinin redaksiyasına basqın edərək ölümə hədələmişdilər. YAP-ın ərazi təşkilatının birinin təsis yığıncağında atama və onunla gələn nümayəndəyə sui-qəsd hazırlamış, yalnız yaxın qohumların köməyi ilə onları təcili yardım maşınında gizli şəkildə həmin yerdən uzaqlaşdırılmışdılar.

O dövrdə Naxçıvanda əhalinin vəziyyəti son dərəcə ağır idi. İşıq, qaz, istilik yox idi, camaat maddi cəhətdən korluq çəkirdi. Qəzetin çapı, informasiya agentliyinin yaradılması üçün vəsait tapılmırdı. Dünyanın nüfuzlu informasiya agentliklərini Naxçıvana dəvət etmək, "Naxçıvan" qəzetini 150 min tirajla çap etmək, təbliğat işlərini yüksək peşəkarlıqla aparmaq asan iş deyildi. Mirzə Əsgərov Ulu öndərin yüksək diqqət və gündəlik qayğısı sayəsində bütün bu işlərin öhdəsindən bacarıqla gəlirdi.

- Mirzə Əsgərovu tələbək illərindən tanıyırdım. Redaksiya ilə müntəzəm əlaqə saxlayır, müxtəlif mövzularda maraqlı yazılarla çıxış edirdi. Jurnalist peşəsinin vürğünü idi. Onun istedadını, bacarığını, qabiliyyətini nəzərə alıb ədəbi işçi vəzifəsinə işə qəbul etdim. Qısa vaxtda etimadı doğrultdu. Universitet kollektivi arasında cəsəretli, fəal, işgüzar müxbir kimi tanındı.

1980-ci illərin axırlarında başlanan azadlıq hərəkatında da fəal iştirak edirdi. Dəhşətli 20 Yanvar faciəsinin şahidi olmuşdu. Sovet ordusunun vəhşi qətlamından möhkəm hiddətlənmişdi. Azərbaycanın müstəqilliyi, suverenliyi yolunda canını qurban verməyə hazır idi. Mirzə çox əqidəli, sədaqətli, vətənpərvər bir insan idi.

Mirzənin ailəsini yaxından tanıyırdım. Toyunda olmuşdum. Gözəl ailəsi, iki balası vardı. Araz adını çox sevirdi. Elə oğlum Arazın adını da öz övladına qoydu. İndi oğlu Araz Əsgərov Respublika Miqrasiya Xidmətində işləyir. Mirzənin qızı Aygün isə atasının yolunu seçdi. BDU-nun jurnalistika fakültəsini bitirib. Bir vaxtlar atasının işlədiyi AZƏRTAC-ın İspaniyadakı xüsusi müxbiridir.

Mirzə çox istiqanlı, ailəcanlı idi. Övladlarını çox istəyirdi. Heyf ki, balalarının xoş günlərini, nəvələrinin, xüsusən, Arazın ona adaş olan oğlunun sevincini, şıltaqlığını görmək ona qismət olmadı. Ömrünün ən parlaq, yaradıcılığının məhsuldar dövründə dünyasını dəyişdi. Mirzəni çox böyük perspektiv gözləyirdi. Qəfil ölüm bütün arzularını yarımçıq qoydu.

Respublikanın tanınmış, nüfuzlu jurnalistlərindən biri, iki dəfə respublikanın əməkdar mədəniyyət işçisi adına layiq görülmüş **Şakir Yaqubov** yaxın dostu, həmkarı barədə "Səhər" qəzetinin 28 oktyabr 1993-cü il tarixli sayında yazır:

"...İki ay qabaq "Real" informasiya agentliyinin "Səhər"lə yaradıcılıq əməkdaşlığının perspektivlərini birlikdə müzakirə edirdik. ...İki həftə qabaq həmkarları, əzizləri, dostları ilə "Naxçıvan" qəzetinin yubiley

şənliyini keçirirdi.

...İki gün əvvəl toyda olmuşdu...

"Real" informasiya agentliyinin direktoru, "Qızıl qələm" mükafatı laureatı Mirzə Əsgərov - gülürüz, zarafatçı, xoşqılıq, daim harasa tələsən, narahat görünən həmkarımız daha aramızda yoxdur!"

Bu gün Mirzədən yalnız və yalnız əzizlərinin, dost və tanışlarının qəlbini yandırıp-yaxan xatirələrlə qalıb!

Ölüm həqiqətən qaşla göz arasındaymış! Ölüm həqiqətən bir belə yaxın, naghəni olarmış!

...Sanki həyat yenidən üzünə gülməyə başlayır, çətinliklərin ömrünün başa çatacağına inamı təzə-təzə yaranırdı. Naxçıvandan Bakıya qayıdışının ilk çağlarındakı mətbuat konfranslarının birində Heydər Əliyevin "Çox uzun suallar verirsən. Mirzə!-deyə ərkyana müraciət etdiyi M.Əsgərov da gözəl anıyırdı ki, "qalmaz, belə qalmaz dünya..." Lakin...

37 yaş nədir ki?! Bizim şəraitdə heç 40 yaşlıların da hamısının əli çörəyə çatmır. Mirzənin əli çörəyə təzə-təzə çatmışdı. Bakıda evi, gözəl ailəsi, gülüzlü balaları, sevimli işi... Daha heç nə yazı bilmirəm. Heyf sənədən, Mirzə Əsgərov!..."

"Xalq qəzeti"nin əməkdaşı, respublikanın əməkdar jurnalisti **Namiq Əhmədov** yaxın dostu barədə kövrək xatirələrini dilə gətirir:

- Danışmağa çox çətinlik çəkərəm. Mirzə haqqında o qədər deyiləsi sözlər, xatirələr var ki... Çox səriştəli, bacarıqlı, sədaqətli, əvəzsiz bir insan idi. Təşkilatçı kimi fenomen qabiliyyətə malik idi.

Yadımdadır, BDU-nu bitirdikdən sonra Bakı Dərin Dəniz Özülləri Zavodunun çoxtirajlı qəzetinin baş redaktoru işləyirdi. Tələbə yoldaşları zarafatla deyirdilər ki, Mirzə Əsgərov Qaradağı fəth edib. Çünki, "Xəzər-Kaspi" qəzetini Qaradağ rayonunun qəzeti səviyyəsinə qaldırmışdı. Rayonun birinci katibi onun xətrini çox istəyirdi. Mirzənin sözü hər yerdə keçirdi. Onun üçün açılma-yapan qapı yox idi. Hansı işi tapşırıydın, yüksək səviyyədə icra edirdi.

Mirzə sonra AZƏRTAC-da işə düzəldi. Muğan zonası üzrə müxbir işlədi. Naxçıvanın ən gərgin vaxtlarında AZƏRTAC-ın Muxtar Respublika üzrə müxbiri təyin olundu.

Ümummilli lider Naxçıvan Ali Məclisinin sədri olanda mətbuatla əlaqədar məsələləri Mirzəyə tapşırırdı. Ona inanır, etimad bəsləyirdi.

Dostumuz gözəl arzularla yaşayır, sabaha böyük ümidlə baxırdı. Heyf, əcəl aman vermədi. Səmimi, sədaqətli, xeyirxah, əziz dostumuzu, peşəkar bir jurnalisti vaxtsız itirdik."

Mirzə Əsgərov milli mətbuatımızda istedadlı, zəhmətkeş, cəsəretli jurnalist kimi iz qoymuşdur. Mətbuat sahəsində xidmətləri "Həsən bəy Zərdabi", "Dan Ulduzu", "Qızıl qələm" mükafatlarına layiq görülmüşdür.

Yaşasaydı daha böyük mükafatlar alaçaq, sanballı yazıları, yeni kitabları ilə öz oxucularını sevindirəcəkdik.

Təəssüf ki, mənalı, yaradıcı bir ömür yarımçıq qaldı. İti qələmi, sözü də susdu. Mirzə Əsgərov imzası isə yaddaşlara əbədi köçdü.

Qarşıdan istedadlı, cəfəkeş həmkarımızın 60 illik yubileyi yaxınlaşır. Mirzə Əsgərovun adını əbədiləşdirmək, Bakı şəhərində və doğulub boya-başa çatdığı doğma Naxçıvanda yubiley tədbirləri keçirmək 140 yaşlı milli mətbuatımıza dəyərli töhfə olardı.

Əlisəfa Həsənov

Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına Dövlət Dəstəyi Fondunun maliyyəsi əsasında hazırlanıb.